Diarienummer: KS-2026/631
Handläggare: Lina Berglund, kommunjurist
Siobhán Górny, kommunsekreterare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Revidering av reglementet för kommunstyrelsen och nämnderna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar reglemente för kommunstyrelsen och nämnderna enligt förslaget daterat 2026-10-02
2. Reglementet träder i kraft 1 januari 2027 och ersätter då tidigare gällande reglemente.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktiges reglemente för kommunstyrelsen och nämnderna slår fast ramarna för nämndernas ansvarsområden och specificerar vilket arbetssätt de ska ha för sina sammanträden med mera. En revidering föreslås med anledning av ändringar i kommunallagen, ny hyresgarantiförordning samt behov av vissa förtydliganden.

Ändringarna avser bland annat reglerna om distanssammanträden och kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Socialnämnden föreslås få ansvar för handläggning av ärenden enligt hyresgarantiförordningen. Reglementet förtydligas även avseende beslut om taxor och avgifter samt valnämndens redovisning.

Ärendets uppkomst och historik

Lagändringar

Genom proposition 2025/26:164 ”Bättre förutsättningar för digitala kommunala sammanträden och förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner” har det gjorts ändringar i kommunallagen (2017:725). Ändringarna gäller bestämmelser om distanssammanträden och kommunstyrelsens uppsiktsplikt och har föranlett en översyn av reglementets bestämmelser.

En ny förordning, förordningen (2026:600) om kommuners skyldighet att ställa hyresgarantier (hyresgarantiförordningen), har trätt i kraft och innebär ett nytt ansvarsområde som ska fördelas till en nämnd.

Synpunkter från revisionen

Kommunens revisorer har påtalat att reglementet stadgar att varje nämnd självständigt ska redovisa sina verksamhetsberättelser och årsredovisningar, något som valnämnden inte gjort. I stället har kommunstyrelsen redovisat nämndens resultat utan direkt stöd i reglementet, något som föranlett en översyn.

Uppdrag från kommunledningen

Kommundirektörens ledningsgrupp har initierat en justering av de skrivningar i reglementet som tillåter att styrelsen/nämnden tar beslut om taxor ”av mindre betydelse”. Skrivningen är inte tydlig utan öppen för tolkning. Uppdraget har varit att på ett tydligt sätt tillåta t.ex. indexuppräkningar eller justeringar som är närmast redaktionella utan att inskränka kommunfullmäktiges beslutanderätt.

Rättslig utredning

Lagstöd

Enligt 6 kap. 44 § i kommunallagen ska fullmäktige anta reglementen om nämndernas verksamhet och arbetsformer.

Paragraferna som har ändrats i kommunallagen och som har påverkan på bestämmelser i kommunens reglemente är 5 kap. 16 § och 6 kap. 24 § om distanssammanträden samt 6 kap. 1 § och 10 kap. 10 § om uppsiktsplikt.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Ändring av reglementet enligt förslaget har inga direkta ekonomiska konsekvenser.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Konsekvenser om beslutet inte tas

Om kommunfullmäktige inte antar det reviderade reglementet kommer det nu gällande reglementet att fortsätta gälla med följande konsekvenser:

- Ärenden som uppstår med anledning av hyresgarantiförordningen kommer då att fortsatt hanteras av kommunstyrelsen.
- Gällande reglementes skrivningar om att alla i ett distansmöte ska se och höra varandra på lika villkor kommer att fortsätta gälla, vilket innebär strängare regler än vad lagen nu kräver samt mindre flexibilitet och lite högre administration kring hur ljud- och ljudöverföringen sker.
- Nu gällande bestämmelser om nämndernas rätt att göra ”mindre ändringar” i taxor kommer fortsätta gälla utan att förtydligas.
- Om bedömningen är att valnämndens redovisning av mål och uppdrag (i delårsbokslut och årsbokslut) måste hanteras av nämnden själv måste extra

sammanträden med valnämnden äga rum, vilket innebär ökade kostnader för administration och politikerarvoden.

Beskrivning av de föreslagna förändringarna

Uppsiktsplikt

Riksdagen har beslutat om ändringar i kommunallagen för att förtydliga kommunstyrelsens uppsiktsansvar. I kommunallagen 6 kap. 1 § har kommunstyrelsens uppsiktsplikt tydliggjorts på så sätt att den även omfattar uppsikt över nämndernas kontroll och uppföljning av skötseln av kommunala angelägenheter som lämnats över till en sådan privat utförare som avses i 10 kap. 7 §.

Ändringar av regler för distanssammanträden

I kommunallagen 5 kap. 16 § och 6 kap. 24 § har ändringar gjorts i syfte att ge bättre förutsättningar för digitala sammanträden. Kravet på att samtliga ledamöter kan se och höra varandra och delta på lika villkor har tagits bort. I stället ska ordföranden säkerställa vem som deltar i sammanträdet och att den som medverkar på distans kan följa sammanträdet och delta i behandlingen av ärendena. Fullmäktige ska besluta i vilken utsträckning samtliga ledamöter i en nämnd får eller ska delta i nämndens sammanträden på distans.

Förvaltningen har gjort en översyn av reglementets bestämmelser om distansmöten och föreslår en skrivning som motsvarar kommunallagens förenklade krav på ljud- och bildöverföringen. Rent praktiskt innebär detta att de extra Ipads som ställs fram för att filma de beslutande ledamöterna inte längre anses nödvändiga för att uppfylla lagens krav. Förvaltningen har också sett ett behov av att förtydliga på vilket sätt det är möjligt att hålla distansmöten eller hybridmöten när sammanträdena med styrelsen/nämnden är offentliga, och föreslår att mötets ordförande måste finnas i den sal där det offentliga sammanträdet äger rum (på liknande sätt som kravet på att fullmäktiges presidium inte får befinna sig på distans).

Taxor och avgifter

Det finns behov av att förtydliga de bestämmelser i reglementet som handlar om när kommunstyrelsen och nämnderna har rätt att besluta i fråga om taxor och avgifter. I reglementet står det att kommunstyrelsen/nämnden får besluta i fråga om taxor och avgifter av mindre betydelse på nämndens verksamhetsområden. Skrivningen ”av mindre betydelse” är otydlig och har inneburit tolkningssvårigheter. Därför föreslås ett förtydligande av vad som avses med ”mindre betydelse”.

Eftersom regleringen föreslås gälla för samtliga nämnder, inklusive kommunstyrelsen, har en ny bestämmelse förts in i avsnitt B, i de gemensamma bestämmelserna för styrelsen och nämnderna. Den nya bestämmelsen ger fortfarande styrelsen och nämnderna rätt att göra mindre ändringar, men specificerar vad dessa är så att det inte är öppet för tolkning. Tillägget innebär en rätt för styrelsen/nämnden att besluta om indexjusteringar samt ändringar som närmast är redaktionella (t.ex. justeringar om lagtextnumrering ändras), och även om nödvändiga ändringar av avgifterna ifall ändringar i skattelagstiftningen medför att mervärdesskatten på avgifterna förändras.

Ansvar enligt hyresgarantiförordningen

Den nya förordningen anger inte vilket kommunalt organ som ska handlägga ärendena. Av regeringens förarbeten framgår att ärenden om hyresgarantier kan hanteras inom socialtjänstens verksamhet eller av socialnämnden, men även av annat kommunalt organ. Eftersom kommunens handläggning av hyresgarantier kan innebära prövning av uppgifter om bland annat inkomster, skulder, boendehistorik och andra personliga förhållanden, samt eftersom ärendena har nära anknytning till kommunens sociala stöd till enskilda, bedöms socialnämnden vara en naturlig organisatorisk hemvist för verksamheten och förslaget är att lägga ansvaret där.

Kommunstyrelsen beslutade 28 september 2026, § 164, att tills vidare delegera beslut enligt förordningen till socialchefen.

Revisionens synpunkter om valnämndens redovisning

Gällande reglemente stadgar att varje nämnd självständigt ska redovisa sina verksamhetsberättelser och årsredovisningar. Eftersom valnämnden i princip endast har verksamhet och regelbundna sammanträden under år då val förrättas (antingen allmänna val till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige eller val till Europaparlamentet) har nämndens verksamhet och ekonomiska resultat historiskt redovisats genom kommunstyrelsen året därpå. För att kodifiera detta föreslår förvaltningen en tydligare bestämmelse i reglementet.

Redaktionella ändringar

13 juni 2024, § 60, antog kommunfullmäktige en ändring av reglementet som innebar en ny bestämmelse om övergripande och strategisk planering. För att undvika en förändring av numreringen under pågående mandatperiod fick den nummer 16 a.

I och med att ytterligare en bestämmelse föreslås (om styrelsens/nämndernas mandat att justera taxor) och att reglementet tas inför en ny mandatperiod är det lämpligt att justera numreringen genomgående. Det innebär ingen ändring i sak.

Dokumentet har också anpassats till kommunens gällande mallar.

Samlad bedömning

De föreslagna ändringarna i reglementet gällande distanssammanträden och uppsiktsplikt bedöms vara motiverade för att anpassa reglementet till kommunallagen.

Ansvaret för hyresgarantiförordningen bör regleras i reglementet eftersom det i förordningen inte anges vilket kommunalt organ som ansvarar för handläggningen av ärendena. Utan en reglering om ansvar faller det under kommunstyrelsens ansvar.

Bedömningen är att det finns ett behov av att förtydliga innebörden av skrivningen om taxor och avgifter genom att exemplifiera vad som avses med mindre ändringar. En otydlig skrivning riskerar fullmäktiges exklusiva beslutsrätt över taxor och avgifter.

Förvaltningen bedömer att det är ändamålsenligt att valnämndens verksamhet och ekonomiska resultat även fortsättningsvis bör redovisas genom kommunstyrelsen

året efter det år då val har förrättats, eftersom nämnden annars ska sammankallas under ”vilande” år enkom för detta beslut.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2026-10-02
Förslag på reglemente 2026-10-02
Beslutshandling 2026-10-02

Beslutet skickas till

Akten
Samtliga nämnder

Åsa Franzén
Chef för kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐ Nej ☒

Beslutet att ändra reglementet enligt förslaget har ingen konsekvens för barn i Knivsta kommun.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☒

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☐